

Nr 244.

Av herrar **Holmdahl** och **Wagnsson**, om *resestipendier åt lärare vid folkskoleseminarierna*.

Skola folkskoleseminarierna i vårt land fylla sin viktiga uppgift i den svenska folkbildningens och den svenska folkskolans tjänst, är det uppenbarligen av stor betydelse, att den praktiska lärarutbildningen sker med hänsyn till de olika slag av folkskolor inom Sverige, som faktiskt förefinnas och i vilka den blivande läraren skall utföra sin uppgift. En av förutsättningarna härför är emellertid, att seminariernas lärare själva äga en mera ingående bekantskap med folkskolan och de skiftande villkor, under vilka denna arbetar i olika delar av vårt land. Med de högre krav, som numera ställas på seminarielärarnas teoretiska och allmänpedagogiska utbildning, kan man icke förutsätta, att de före sitt tillträde till sina tjänster i allmänhet haft tillfälle förvärva sig någon på självsyn grundad kännedom om folkskolans arbetssätt, särskilt i de mindre gynnsamma skolformerna. Under sådana förhållanden är det av vikt för seminarietutbildningens praktiska resultat, att seminarielärarna genom studieresor kunna förskaffa sig eller förnya och fördjupa en dylik kännedom.

Kungl. Maj:t och riksdag hava också erkänt betydelsen av det syftemål, som dessa studieresor skulle tjäna. Såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för studiebesök vid folkskolor, vilka av lärare vid folkskoleseminarierna företagas för att inhämta kännedom om folkskolor av olika slag inom Sverige, har riksdagen på extra stat för vartdera av åren 1918—1921 anvisat ett förslagsanslag, högst 3,000 kronor. Och i anledning av Kungl. Maj:ts framställning till 1921 års riksdag om ett till 6,000 kronor förhöjt reservationsanslag anvisade riksdagen för år 1922 för ändamålet ett reservationsanslag av 4,000 kronor.

Skolöverstyrelsens hemställan om ett reservationsanslag till oförändrat belopp för samma ändamål för tiden 1 januari—30 juni 1923 vann emellertid icke Kungl. Maj:ts bifall. I statsverkspropositionen till 1922 års riksdag, åttonde huvudtiteln sid. 382, uttalade föredragande departementschefen, att han med hänsyn till de dåvarande statsfinansiella svårigheterna ånsåge sig icke böra tillstyrka, att framställning då gjordes till riksdagen om anvisande av anslag för ifrågavarande studieresor.

Skolöverstyrelsen, som förnyade sin ovan nämnda hemställan beträffande budgetåren 1923—1924, 1924—1925 och 1925—1926, har även funnit sig böra göra framställning om anslaget återupptagande för budgetåret 1926—1927. I statsverkspropositionen till innevarande riksdag har emellertid denna framställning icke bifallits och något anslag för ifrågavarande ändamål icke upptagits

I sin sist nämnda hemställan framhåller skolöverstyrelsen, att det är av stor vikt, att den omedelbara förbindelse med arbetet i folkskolorna, som anslaget haft till syftemål att möjliggöra för folkskoleseminariernas lärare, icke må alltför länge avbrytas. Betydelsen av att åtgärder vidtagas för att åvägabringa en närmare förbindelse mellan folkskolan och lärarutbildningsanstalterna har överstyrelsen funnit ytterligare bestyrkt vid de överläggningar, överstyrelsen haft tillfälle hålla med folkskoleinspektörer från skilda delar av riket. Överstyrelsen framhåller därjämte, att då syftet med anslaget i fråga måste anses vara av väsentligen annan natur än som avses med andra resestipendier, det torde kunna anvisas, även om förhållandena icke skulle medgiva beviljandet av övriga tidigare utgående anslag till resestipendier.

Då angelägenheten av att anslag för ifrågavarande ändamål ånyo beviljas synes oss till fullo styrkt, få vi hemställa,

att riksdagen såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för studiebesök vid folkskolor, vilka av lärare vid folkskoleseminarierna företagas för att inhämta kännedom om folkskolor av olika slag inom Sverige, måtte anvisa för budgetåret 1926—1927 ett extra reservationsanslag av 4,000 kronor.

Stockholm den 21 januari 1926.

O. Holmdahl.

Ruben Wagnsson.
